

List izhaja v 1. številki razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, 3 mesece L. 24.—, celo leto L. 75.—, v inozemstvo mesečno L. 6.50 v 1. številki 30 st. — Oglasnina za 1 mm prostora v široki vrstici L. 1.—, za trgovske in obrtne oglase L. 1.—, za osmrtnice, za 1 vrstico L. 1.50, oglase denarnih zavodov L. 2.—, za 1 vrstico na prvi strani L. 2.—

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11.57. Dopolni naj si pošiljajo izključno uredništvo, oglasi, reklame, denar pa upravnistvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, L. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Stabilizacija valut in njen pomen

Vojna je zasekala globoke rane zmagovalcem in premaganim. Povojno gospodarsko življenje večine evropskih držav je to najjasneje pokazalo. Splošna valutna nestalnost in zmešnjava, ki sta bili posledica inflacije in krize, sta bila najvidnejši zunanji izraz tega neznanega položaja. Dobrih deset let je Evropa trpela ogromno škodo zaradi številnih valutnih stresljev in katastrof, skakanja in padanja tečajev in drugih nepravilnih vrst. Vse to je skrajno oteževalo mednarodno trgovino in radi tega tudi vsako redno gospodarsko življenje v notranjosti posameznih držav.

Iz te valutne zmešnjave, kot smo jo imenovali zgoraj, vstajajo sedaj polagoma zopet redne denarne razmere v obliki stabiliziranih valut. S stabilizacijo, najprej dejansko in potem postavno, se završuje polagoma po posameznih deželah oni težavni proces, ki sledi vsakemu močnejšemu streslju, naj se pojavi kjerkoli, namreč proces iskanja nove ravnoteže, katere naj nadomesti prejšnjo, ki je bila zrušena, ter naj tvori novo podlago razvoja. Po načinu, kakor se je izvršil ta proces, se morejo razdeliti prizadele države v dve skupini. Eno skupino tvorijo one dežele, kjer je povojna inflacija dovela takorekoč skoro do popolnega bankrota. To je bilo v Nemčiji in Rusiji. Tu se je izvedla denarna reforma na račun celih ljudskih slojev in pri tem so se uzakonile vse zgube, ki jih je bila povzročila inflacija. Dobra stran te operacije je obstojala v tem, da je izginila med prebivalstvom skoro vsaka zadolženost iz prejšnjih časov, kajti denarna enota ni imela več nobene vrednosti. In to dejstvo je v tehničnem pogledu znatno olajševalo take radikalne valutne reforme.

Po drugih državah, kjer je sicer tudi pritisnala inflacija, toda ne v taki meri, da bi se moglo govoriti o valutni katastrofi, je bilo vprašanje povojnega denarstva drugačno. V prvem času se na stabilizacijo ni smelo misliti iz raznih razlogov. Prevladovala je bolj mnenje, da se mora valuta vrniti na predvojno pariteto. Kmalu pa so vsi videli, da bi povzročila revalorizacija istotako gospodarsko katastrofo kakor brezmejna inflacija in iz tega spoznanja se je potem rodila misel, da je edina rešitev iz zmešnjave v tem, da se valute stabilizirajo na oni višini, kjer so se dejansko ustale pod vplivom igre gospodarskih zakonov.

Stabilizacija je ustanovitev stalnega tečaja nacionalne valute napram zlatu ali napram stalnim valutam drugih držav. Da se to doseže, pa ne zadostuje le kaka postavna odredba, temveč se mora vzporedno ustali tudi vse gospodarsko življenje dežele. Prenehati mora predvsem inflacija, t. j. tiskanje novih bankovcev s prisilno veljavo, urediti se morajo državne finance, v prvi vrsti uravnovešiti državni proračun, zboljšati trgovinska bilanca itd. Vse to pa se doseže le s temeljito konsolidacijo vsega gospodarstva. Poleg vseh teh vprašanj pa je še vprašanje državnih dolgov, notranjih in zunanjih, katerih ureditev je istotako eden izmed prvih pogojev konsolidacije gospodarskega in finančnega mehanizma.

Po tej poti je tudi šlo v glavnem prizadevanje posameznih držav za gospodarsko in končno valutno konsolidacijo ali utrditev. Med prvimi državami, ki so dosegle na tem polju odlične uspehe, je bila Čehoslovaška, katere je po zaslugi tedanjega finančnega ministra dr. Rašina zavezila inflacijo že v prvih letih svojega obstoja. Red v državnih financah je bil vzpostavljen in to je omogočilo, da se je čehoslovaška krona že ob koncu l. 1922. končno stabilizirala na višini, kjer se nahaja še sedaj.

Druga država, ki je stabilizirala svojo valuto, je Belgija, v kateri pa so bili potrebni mnogo večji napori. Prvi poskus stabilizacije, ki ga je napravila ta država v l. 1925., ni imel

uspeha in šele v oktobru l. 1926. se je mogla izvesti končna stabilizacija. V decembru lanskega leta je bila končno stabilizirana tudi lira v razmerju 1 dolar = 1933 lir. Dejanski je že nad eno leto stabiliziran tudi francoski frank, a v letošnjem letu se bo izvršila postavna stabilizacija jugoslovenskega dinarja, bolgarskega leva in romunskega leja. Nedavno je bila stabilizirana tudi grška drachma.

Valutna politika vseh omenjenih držav in drugih gre torej za to, da se po doseženi dejanski stabilizaciji izvrši tudi postavna stabilizacija in določi s tem stalno paritetno razmerje posameznih denarnih enot. Ko bo po vseh državah s še neurejeno valuto ta proces gotov, bo ustvarjena s tem trdna in stalna podlaga za razvoj gospodarskega življenja brez onih stresljev in negotovosti, ki so ga vedno spremljali v časih popolne valutne zmešnjave. Dasi bo vrednost denarnih enot drugačna nego pred vojno (manjša), pomeni vendar to, da se bodo vrnila s tem v svojo Evropo zopet predvojne valutne razmere.

Načelnik vlade

sprejel v Milanu on. Turatija in D'Annunzija

MILAN, 6. Danes ob 11. uri dopoldne se je podal predsednik vlade v spremstvu fašistovskega tajnika on. Turatija, ki je prispel tekom jutra v Milan, v Taliedo, kjer si je ogledal pristanišče hidroplanov, ki je v delu in ki bo mnogo prispevalo k prometnemu pomenu mesta. On. Mussolini si je natančno ogledal vsa dela, ki so v polnem teku. Letališče bo dolgo 2475 m, 200 m široko, globoko pa 42 m. Pred svojim odhodom se je načelnik vlade natančno informiral o času, v katerem bodo dela dovršena in bo pristanišče pričelo posloovati. Ob svojem povratku v mesto si je ogledal načelnik vlade novi vseučiliški del mesta; posebno ga je zanimalo pročelje zavoda za proučevanje raka. Zavod bo slovesno odprt ob navzočnosti kralja 12. t. m.

V prvih popoldanskih urah je prispel iz Gardona v Milan pesnik Gabriel D'Annunzio, ki se je podal ob 16. uri na prefekturo, kjer ga je sprejel načelnik vlade, ki se je z njim dalj časa prisrčno razgovarjal.

Za nadzorovanje publikacij

o predsedniku vlade in o fašizmu

RIM, 6. Tajnik fašistovske stranke on. Turati je dal pokrajinski političnim tajnikom navodila glede publikacij o predsedniku vlade in fašizmu. Že nekaj časa, pravi okrožnica, se vedno bolj množijo publikacije o načelniku vlade in fašizmu. Sama po sebi je ta okolnost zelo hvalevreden pojav, toda med onimi publikacijami so tudi spisi, ki vsebujejo večkrat napadno pojmovanje in netočne sodbe ter pripravljajo čitatelje do tega, da si ustvarjajo nepravilno sodbno o načelniku vlade, fašizmu in revoluciji. Poleg tega so publikacije večkrat samo slabi posnetki pravih fašistovskih pisateljev. Spričo tega poziva tajnik fašistovske stranke pokrajinske politične tajnike, naj strogo nadzorujejo in pregledajo vse publikacije, ki se nanašajo na predsednika vlade in fašizem, in naj nemudoma izvedejo eventuelne nadaljnje odredbe, ki jih bo v tej zadevi izdalo tajništvo fašistovske stranke.

Podravatelj zavoda "Banca d'Italia" umrl

RIM, 6. Danes ponoči je preminul v Rimu v starosti 52 let generalni podravatelj zavoda "Banca d'Italia" cav. Pasquale D'Aroma.

Nagrade za spise o nacionalno-gospodarskih vprašanjih

RIM, 6. Tiskovni urad fašistovske stranke poroča, da se je sestala v palači "Littorio" razdelitvena komisija v svrhu razdelitve zneska 30.000 lir, katerega je določila fašistovska konfederacija za nagrade onim, ki bodo predložili najboljše spise o raznih nacionalno-gospodarskih vprašanjih.

Uprašanje delavskih plač

Kako je treba razumeti poslednjo navedbo on. Turatija

RIM, 6. Pred kratkim smo poročali o smernicah, katere je izdal tajnik fašistovske stranke on. Turati pokrajinskim političnim tajnikom glede cen življenjskih in delavskih plač. Glasom teh smernic bodo morali pokrajinski politični tajniki energično delovati na to, da se prepreči eventualno naraščanje cen živilskim potrebščinam in docela onemogoči sleherni nadaljnje nižanje delavskih plač. Pri vsem tem pa je treba vedeti, da se smernice ne nanašajo na zahteve glede znižanja plač, ki so bile stavljenle še pred izdajo teh smernic. Zato se bodo tozadevna pogajanja za znižanje plač, ki so se pričela na omenjene zahteve, nadaljevala.

Trgovinski odnosi

med Italijo in Združenimi državami

RIM, 6. Agencija "Volta" poroča o trgovinskih odnosih med Italijo in Združenimi državami naslednje:

V l. 1927. je Italija uvozila iz Združenih držav za 3 milijarde in 958 milijonov lir blaga, izvozila pa za eno milijardo in 645 milijonov lir. Pasivnost trgovinske bilance v škodo Italije je znašala 2.313 milijonov lir.

V letu 1926. je znašal uvoz iz Združenih držav v Italijo 5.614 milijonov lir, izvoz iz Italije pa 1.931 milijonov; pasivnost trgovinske bilance 3.683 milijonov. Ta pasivnost se je torej v letu 1927. znižala za nič manj kot 1.370 milijonov, torej za 37 odst.

Iz Združenih držav uvažamo predvsem bombaž, žito, mineralna olja in destilate, baker in premog. Izvažamo pa sir, oljčno olje, umetne svile, paradižnikovo konzervo in klobuke.

Papežev križ

RIM, 6. Križ, ki ga je papež določil za polarno ekspedicijo generala Nobilija, je bil včeraj dokončan. Jutri bo izročil generalu. V križu je izdoben prazen prostor, kamor se bo postavil pergament z latinskimi napisom, ki ga je narekoval papež in ki se glasi: "To znamenje Jezusa Kristusa Kralja je izročil njegov vikar papež Pij XI. dne 31. marca 1928. skupno z molitvijo za uspeh ekspedicije Humberta Nobilija in njegovim tovarišem, ki se vnovič pripravljajo na stroške milanskega mesta na zračno pot, da ga načelnik ekspedicije, ko bo znova letel čez severni tečaj, spusti na vrh zemeljske oble."

Mons. Maglione v Rimu

RIM, 6. Semkaj je prispel apostolski nuncij v Parizu mons. Maglione, ki se je takoj podal v Vatikan, kjer je obiskal kardinala Gasparrija. Jutri bo nuncija sprejel papež.

Protinacionalna propaganda v Padoliju

MILAN, 6. "Popolu d'Italia" poroča iz Tridenta, da je bilo v aurinski dolini zaznamovanih več slučajev, da so neznanci nahajali šolske otroke proti učiteljem. Neki učiteljci so otroci celo grozili. Orožniki so uvedli preiskavo, da bi izsledili krivice. "Popolo d'Italia" pospremita to vest z naslednjimi besedami: "Ubogi italijanski učitelji, ki se s čudevitim samozatajevanjem žrtvujejo v dobro tujerodnih otrok, so na ta način napadani in ogroženi od istih otrok, za katere so se popolnoma posvetili."

Iz Silandra poročajo, da so orožniki po skrbnih preiskavah izsledili nekega Franca Maira, 17 let starega, ki je pred par dnevi poškodoval tamonjske šolske poslopje. Mair je bil aretiran in naznanjen sodnijski oblasti.

Iz Bolcana pa prihajajo vesti o raznih protifašistovskih in protitalijanskih činih, izvršenih v aurinski dolini. Bolcanski kvestor comm. Ercle Conti je dal — kakor poroča milanaki list — navodila, da se izsledijo krivci. In komisarju javne varnosti Baroneju se je to tudi posrečilo. Poslednje takšno dejanje je bilo izvršeno pred kakšnimi desetimi dnevi v Luttagu, kjer so neznanci tekom noči iz

vesili tirolske zastavice na okna stanovanj nekega poveljnika obrambne milice in maresjale finančne straže. Orožniškemu brigadirju v kraju S. Giovanni se je posrečilo aretirati osumljenega fanta, nekega Petra Elzenbaumerja, ki je po daljšem zaslišanju priznal, da je on izvršil vsa navedena dejanja v poslednjem času. Dobil da je za to od gotovih ljudi 500 lir nagrade.

Medtem je v aurinski dolini komisar Barone z znatnim številom organov javne varnosti vodil preiskavo, na podlagi katere je dal aretirati Alojzija in Marija Oberhollenzerja ter Alojzija Heinza, ki so Elzenbaumerju dali denar in mu naročili, naj izvrši to in ono. Vsi trije prej navedeni so se zbirali v gostilni "Sasso Nero".

V aurinsko dolino je predvčerajšnjim odpoval tudi bolcanski kvestor.

Rimljanski pozdrav

RIM, 6. Predsednik organizacije "Balilla" je s posebno okrožnico pozval predsednike pokrajinskih odborov in fašistovske vzgojitelje, naj prigojijo naraščajnikom in članom organizacije "Balilla" edino le rimljansko pozdravljanje. Okrožnica pravi, da je rimljanski pozdrav najlepši, dočim je stiskanje rok kaj malo priporočljivo tudi iz higijenskih razlogov. Vsi drugi pozdravi so znak negotovosti in nezanesljivega mišljenja in nasprotujejo dovršenemu fašistovskemu značaju.

Dva procesa

pred posebnim tribunalom

RIM, 6. Danes dopoldne je zasedel poseben tribunal za zaščito države. V razpravi sta bila dva procesa. V prvem procesu so bili obtoženi mehanik Ivan Parodi, rojen v Acquiju, bivši podravatelj lista "Unità", Arturo Vignocchi, rojen v Poggia Renatico, bolniški strežnik v Torinici, in Alfiero Spinelli iz Rima. Sodni dvor je obsodil Parodija na 21 let, 6 mesecev, Vignocchi na 14 let in Spinellija na 16 let, 8 mesecev ječe, ter vsakega na dosmrtno izključitev iz javnih služb in na tri leta posebnega nadzorstva. Pri drugi obravnavi je poseben tribunal sodil Renata Leopuzzija, rojenega leta 1905. v Parabitiju (Lece). Obtožen je bil, da je deloval kot glavni ravnatelj ukinjenega lista "Corriere degli Italiani" in da je pripadal krogom največjih profitašistov. Obsodjen je bil na 6 let in 11 mesecev ječe ter na 1300 lir globe.

Prvi sporazum Izvedencev

na tangerski konferenci v Parizu

PARIZ, 5. Italijanski, angleški, francoski in španski izvedenci so se sestali danes popoldne na Quaiju d'Orsay. Po dolgi razpravi so sklenili, da se bo njihovo nadaljnje delo opiralo na francosko-španski tangerski sporazum, ki je bil sklenjen pred kratkim. Nocoj ob pozni uri je bilo izdano kratko uradno naznanilo, ki pravi, da so bili sklepi, nanašajoči se na mednarodno upravo Tangerja, sprejeti soglasno.

Nemci ponujajo Jugoslaviji železniške stroje in vozove

BEOGRAD, 6. Prometni minister Milosavljević je izjavil nocoj novinarjem, da je vlada prejela veliko število ponudb iz inozemstva, po katerih naj bi Jugoslavija kupila na račun večje število lokomotiv in vagonov. Kakor se doznava, je med drugimi stavila tako ponudbo tudi berlinska tvrdka Allgemeine Elektrizitäts- und Gesellschaft. Vlada te ponudbe proučuje.

Boji v Mehiki

MEKSIKO, 6. Iz Patzcuara poročajo, da so zvezne čete premagale vstaše, ki so jih v bližini naselbine De Tequila napadli. V boju so vstasi izgubili 20 mož. V spopadu, do katerega je prišlo v neposredni bližini Patzcuara, pa so vstasi, po večini kmetje, izgubili 10 mož. V Guadaluari so zvezne čete zavzele vojašnice, ki so jih uporniki spremenili v vojaške delavnice. Zavzetje vojašnic jih je stalo štiri človeške žrtve.

Incident med Jugoslavijo in Albanijo

likvidiran z otvoritvijo meje

BEOGRAD, 6. Napetost odnosov med Jugoslavijo in Albanijo je tekom današnjega dne v popolni meri popustila. Po brzotvorni iz Tirane je albanski zunanji minister beg Vrioni na predstavo jugoslovenskega poslanika Mihajlovića glede zavoritve meje izjavil, da bo zadevo predložil ministrskemu svetu, ki bo o njej končno sklepal.

Danes opoldne je albanski odpravnik poslov v Beogradu Stila posetil pomočnika zunanjega ministra Pavlovića. Ko je ob 13. uri odhajal iz zunanjega ministrstva, je izjavil novinarjem: "Morate biti optimisti, kakor sem jaz."

Optimistična izjava, ki jo je opoldne podal odpravnik Stila novinarjem, se je proti večeru potrdila. G. Stila je nocoj v drugi posetil pomočnika zunanjega ministra Pavlovića. Ko je takrat odhajal iz ministrstva, je dejal novinarjem:

"Vidite, sedaj moram zameriti vsem vam novinarjem, ker ste brez potrebe škodovali tej naši stvari. Ni bilo potrebno toliko razburjenje, stvar je naslednja: Moja vlada je sklenila, da otvori mejo napram Jugoslaviji, in je že odredila prefektu v Korči, naj mejo odpre. Ta svoj ukrep je izdala po medsebojnih pojasnitvah z ene in druge strani in po službenem naznanilu vašega ministra za narodno zdravje, da ni epidemije in da je le par slučajev bolezni v Ohridu in Bitolju. Obvestil sem pomočnika zunanjega ministra G. Pavlovića, da je meja spet odprta. Preostane nam le še, da nas zastopniki tiska podprejo, da bi se naši medsebojni odnosi razvijali čim bolj prijateljski."

Namesnik zunanjega ministra dr. Šumenković in njegov pomočnik G. Pavlović sta odhajajoč iz predsedništva vlade izjavila novinarjem: "Uradno smo obveščeni po našem poslaniku v Tirani in po albanskem odpravniku poslov, da je meja spet odprta. S tem je incident končan."

BEOGRAD, 6. Iz Tirane poročajo, da je albanski tiskovni urad izdal naslednji komunikat:

Notranji minister je izdal prefektu v Korči brzotvorno naredbo, naj se ponovno otvori meja napram Ohridu z ozirom na to, da po službeni izjavi ministra narodnega zdravja v Beogradu ni govora o pravi epidemiji, temveč samo o nekaterih osamljenih in posameznih slučajih pegavice.

Izholjanje odnošajev

med Jugoslavijo in Bolgarsko

BEOGRAD, 6. Jugoslovenski poslanik v Sofiji Nešić se mudi

DNEVNE VESTI

† Frano Martelano.

5. aprila je umrl v bolnici usmljenih bratov v Gorici Franc Martelano, višji živilozdravnik pri nekdanjem tolmarskem okrajnem glavarstvu. Služboval je celo vrsto let v Tolminu. Po vojni je našel v Tolminu svojo domačijo vso razdrapano. Zapustil je naše kraje in se preselil v Kočevje. Tam je začel krepkega moža čela vrsta teh družinskih nesreč ter ga duševno in telesno silno potrla. Dal se je upokojiti, ter se vrnil spet v domače kraje, išoč v delu in domačem življenju zdravja in utehe. Pa mu ni bilo usojeno uživati dolgo zaželeni mir. Bolehal je in iskal tu pa tam zdravja. Sel je za svojimi mladimi, ljubljentimi sinovi. Naj mu bo lahka domača goriska zemlja in naj uživa večni pokoj!

SINDIKALNI PRISPEVKI

V prostorih ministrstva za korporeacije se sestane zopet v kratkem posebna komisija, ki proučuje vprašanje sindikalnih prispevkov. Do sedaj je komisija določila mnogo kakor tudi način plačevanja prispevkov, ki so obvezni za delodajalce in delavce industrijskih podjetij, za banke in bančne nameštence, za prevoznika podjetja in njih uslužbenca. Poleg tega je komisija določila tudi glavna načela za ugotovitev vprašanja neobveznih sindikalnih prispevkov.

Naloga, ki jo mora komisija še rešiti, obetoji v tem, da najde podlago za določitev obveznih sindi-

že dva dni v Beogradu. Danes je posetil notranjega ministra dr. Korošca, nato pa namestnika zunanjega ministra dr. Šumenkovića. Poslanik Nešić, ki sta mu dala oba ministra posebna navodila, se bo sedaj vrnil v Sofijo na svoje mesto. Vladni krogi naglašajo, da so službeni odnosi med Jugoslavijo in Bolgarsko dobri in da se zlasti v zadnjem času mora opaziti, da se mnoga vprašanja rešijo znatno hitreje kot prej.

Jugoslovenska interparlamentarna delegacija se je povrnila v Beograd

BEOGRAD, 6. V Beograd so se vrnili nocoj člani jugoslov. interparlamentarne delegacije, ki se je mudila na Čehoslovaškem. Član te delegacije dr. Sečurov, ki se je udeležil interparlamentarne konference v Pragi in ki je bil določen za poročevalca na konferenci v Berlinu, je izjavil novinarjem: "Tri komisije interparlamentarne unije, politična, pravniška in socialno-humanitarna so razpravljale o pripravljenem gradivu za konferenco interparlamentarne unije v Berlinu. Ta konferenca se bo vršila od 23. do 28. avgusta l. 1928."

Silen orkan v Ameriki

Poplava v državi Kansas

KANSAS CITY, 5. Nad državami Kansas, Oklahoma, Arkansas in Texas je divjal silen orkan, ki je povzročil veliko škodo. Radi nesreče, podiranja liš in drugih stavb, ki so se udale nezadržnim sunkom viharja, je izgubilo življenje tudi več ljudi. Kolikor je doslej znano, je orkan prizadel največ škodo naselbini Shawnee v Oklahomi. Tu se je baje docela porušilo 35 hiš.

KANSAS CITY, 6. Radi orkana, ki je divjal včeraj nad državo, so bile pretrgane vse telefonske in brzojavne zveze. Vesti o človeških žrtvah in škodi, ki jo je povzročil vihar, je bilo le težko dobiti. Kolikor znano, je doslej izgubilo življenje šest oseb, o drugih šest oseb se ne ve ničesar in prevladuje bojazn, da so utonile. Poleg viharja je namreč nastala povodenj in je povzročila zelo občutno škodo tudi ostalim predelom države. Baje znaša škoda, povzročena samo po poplavi, okrog 1 milijon dolarjev. Tudi mesto Kansas City je bilo prizadeto. Na nekaterih krajih je voda preplavila ulice in dosegla do dva metra višine. Voda je vdrla v kleti in druge podzemne prostore.

Požar

VERCELLI, 5. V čistilnici riža v Tricerru je včeraj izbruhnil požar, ki je popolnoma uničil tovarno. Kako je nastal požar, se ni znano. Škoda znaša okrog 300 tisoč lir.

kalnih prispevkov za poljedelsko in trgovsko panogo, za pomorski in zračni prevoz in za sindikatske intelektualce.

Zanimiva bo razprava o prispevkih intelektualcev. Do danes so prispevki za vse stanovne enake, kar pa je nesmiselno, če se pomisli, da so dohodki posameznih stanov zelo različni. Verjetno je, da bo komisija izdelala načrt za racionalno razdelitev sindikalnih prispevkov v skladu z omenjeno razliko dohodkov.

GIBANJE V IZVOZNI TRGOVINI

Te dni so bili objavljeni podatki o izvozni trgovini Italije v prvem dvomesečju letošnjega leta. Namesto po vrednosti, kot do sedaj, so razvrščeni podatki po težini izvoznega blaga v tonah. Iz teh podatkov je razvidno, da je šlo letos v januarju in februarju iz države 428.000 ton raznega blaga. V istem dvomesečju prejšnjega leta se je izvozilo iz Italije 398.000 ton. Letošnji izvoz je torej v omenjeni dobi za 7% večji, nego je bil lani.

Nagrada družini s številnimi otroci

Franco Jugu iz Kala pri Kanalu je bil izplačala nagrada 500 lir, ker ima 11 otrok.

Rojstva, smrti in poroke v Trstu dne 5. aprila 1928.

Rojeni: 13 (1 mrtve); mrtvi: 12; poroke: 2.

Iz tržaškega življenja

Napadalec trgovca Pezzangore umrl

Pred smrtjo se je skesal svojega ženja in pomiloval svojo staro mater. Ugotovitev njegove istovetnosti.

Skrivnost krvavega dogodka, ki se je odigral pred večerajšnjim predpoldnem v prodajalni trgovca Pezzangore na Corso V. E. III., najbrž ne bo nikoli popolnoma pojasnjena, kajti onega, ki je poznal to tajnost, ni več med živimi. Neznani napadalec Pezzangore je včeraj jutraj podlegel smrtni rani, kljub prizadevanju zdravnikov, ki so uporabili vsa sredstva in pripomočke zdravniške vede, da bi mu rešili življenje. Okoli polnoči se je ranjenec zavedel in je ostal pri zavesti več ur. Tekom tega časa je tu pa tam spregovoril kako besedo s bolniškimi stročnicami, ki jih je ponovno prosil, naj mu dajo vode, ker da ga muči silna žeja. Čez nekaj časa se je spomnil svoje matere in vzkliznil: »Uboga stara moja! Če bi bil vedel, da se bo to zgodilo!« Meneč, da hoče ranjenec se kaj povedati o gromem dogodku, je streljica, ki je silila te njegove besede, poklicala policije organe, nameščene v bolnišnici. Toda v njihovi navzočnosti ni hotel ranjenec spregovoriti niti besedice. Na njihova vprašanja, ali hoče podati kako izjavo, je samo odklinal z glavo. Toda ko so policijski organi odšli, je začel spet govoriti s streljicami; tekotem razgovora je dejal, da se kesa nepotrebnega krvoprelitja. Okoli 4. ure se je začel boriti s smrtjo, a okoli 6.30 se je spet zavedel za kratek čas. Tedaj se je ponovno spomnil svoje matere in jo pomiloval. Nato je obmolknil in se ni več gnil. Kmalu potem je izdihnil.

Ker napadalec Pezzangore niti pred smrtjo ni hotel povedati, kdo je, se je sprva zdelo, da bo zelo težko ugotoviti njegovo istovetnost, zlasti ker se je po raznih okoliščinah dalo sklepati, da je neznane tujec. To domnevo je podpirala predvsem okoliščina, da ga v mestu nihče ni pogrešal, čeprav je prebivalstvo že pred večerajšnjim zvedelo za krvavi dogodek. Pač ni verjetno, da bi se njegovi sorodniki ne oglašili, če bi bivali v našem mestu in vedeli, da je neznane smrtno nevarno ranjen.

Toda policijskim organom se je po marljivem poizvedovanju vendar posrečilo ugotoviti, kdo je napadalec Pezzangore. Dognali so, da je to 23-letni Attilij Sardelli, rodom iz nekakega kraja v Benečiji, odkoder je prišel v naše mesto pred par dnevi.

Kakor smo poročali, se je domnevalo, da je napadalec Pezzangore istoveten z zločincem, ki je te dni napadel v ulici Milano tobakarnico Eno Hölzl in jo ranil z revolverjem. Toda zdi se, da je ta domneva neutemeljena, kajti pri soočbi, ki jo je odredila policija, Hölzlova ni mogla spoznati v Sardelliju svojega napadaleca.

Nesreča z nabojem
Pri igri na nekem zemljišču sta 13-letni Viktor Sosič in 13-letni Viktor Sosič, oba stanujoča na Opčinah, našla naboj, s katerim sta se včeraj jutraj igrala v bližini stanovanja Alojzija Sosiča. Ko sta odtrgala svinčenko, sta se hotela videti, kako učinkuje smodnik, če se ga zažge. V ta namen je eden od nju zapalil vžgalico ter jo približal naboju. Tedaj se je zgodilo, kar se je pač moralo zgoditi. Naboj se je razpočil in drobil so neprevideva dečka precej hudo ranili; Alojzij je zadobil številne rane po trebuhu in obrazu, njegovemu tovarišu pa so drobel razmesarili dlan deane roke ter ga ranili po obrazu. Nesrečna dečka sta dobila prvo pomoč od zdravniške rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta, nato sta bila prepeljana v mestno bolnišnico. Zdraviti se bosta morala najmanj kakih 15 dni.

Arto ga je podrl.
Ko je 29-letni šofer Josip Udovič, stanujoč v Škedinju št. 155, včeraj popoldne okoli 16. ure vozil s svojim avtomobilom po ulici Prato, je zdaj zapazil, kako je neki deček, ki se je do tedaj igral s svojimi so-

vrstniki kraj ceste, nenadoma stekel tik pred avtomobilom čez cesto, očitno s namenom, da bi se obesil zadaj na korijero, ki je bil tedaj privzela v nasprotni smeri. Dasi je Udovič naglo ustavil, vendar ni mogel preprečiti nesreče; avto je zadell malega nepravilnega in ga podrl, tako da je obležal nezavesten. Šofer je dečka, 10-letnega Ferrucia Cotin, stanujočega v ulici Prato št. 20, pobral in prepeljal v mestno bolnišnico, kjer je zdravnik dognal, da je siromak zadobil številne poškodbe na raznih delih telesa in si poleg tega hudo pretresel možgane. Bil je sprejet v kirurški oddelk. Njegovo stanje je nevarno.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Združitev občin.

Z ukazom od 15. marca 1928. so se združile sledeče občine: Kobarid, Kred, Drenčica, Idsko, Ljubuški, Livček in Trnovo v eno samostojno občino Kobarid, ki bo štela 6790 prebivalcev.

Z istim ukazom so se združile na Vipavskem občine Vrpolje, Loče, Siap, Budanje, Goča, Vipava in Erzelj v eno samostojno občino Vipavo, ki bo štela 5088 prebivalcev.

Oglejmo si nekoliko občin, ki se doslej še niso združile.

V vipavskem sodnem okraju so ostale doslej še ne upoštovane: Ajdovščina, Dol-Otoka, Lokavec, Planina, Rihemberk, Smarje, Sturje in Ustje. Ako gledamo na zemljepisno lego, sodimo, da bodo oblasti združile Ajdovščino, Planino, Sturje in Ustje v eno občino, nadalje Dol in Lokavec zopet v eno in Rihemberk in Smarje zopet v eno občino.

V goriški okolici bi se združili občini Gregar in Trnovo. Optočje, Tausnica in Vojsčica bi tvorili eno občino. Vrtojba bi ostala samostojna, kajti usoda vseh njo obdajajočih občin je že rešena.

Na Kanalskem se še ni določila usoda občin: Anhovega, Banjšice, Bat, Deskel in Kala. Upošteva jo zemljepisno lego, bi se spojili Banjšice, Bate in Kal v eno in Anhovo in Deskle zopet v eno občino.

V Brdih je združitve Medane z Biljano skoraj na dani.

Skoraj gotovo se napravi v bovškem okraju po vzgledu kobaridskega okraja ena sama veleobčina Bovec s priključenimi občinami: Čezsoča, Logom, Srpenco in Žago.

Težje je prerokovati glede cerkljanskih občin: Cerkevna, Šebrelj in St. Viške gore.

Tolminskega, nekdanjega občinskega sodnega okraja se doslej še ni določil noben ukaz. Sodi se pa, da ostane grahovska občina, ker je dovolj velika, tako kot je, medtem ko se priključijo k Sv. Luciji Ponikve v eno občino in bosta Tolmin in Volče dali novo samostojno tolminsko občino.

Na Idskem sta se doslej združili edino le Črnovrška in godoviška občina. Ostale so Čehovnik, Dole, Idrija, Ledine, Spod. Idrija, Vojsko. Sodi se, da se priključijo idrijskemu mestu Čehovnik, Dole in Vojsko, medtem ko se združita Spodnja Idrija in Ledine v eno občino.

V komenskem okraju sta se doslej združili edino le kobjeglavski in stanjski občini. Po prejšnjih vzorcih kaže vse, da se ustvari tudi v tem okraju veleobčina Komen, ki bi ugnila obsegi Gabrovica, Gorjanske, Brje, Plavkovo, Skrbino in Veliki dol, medtem ko bi prišli občini Brestovica in Sela v eno občino skupaj.

Poudarjamo pri vsem tem, da so to le domneve in da so mogoče kakšne izpremembe. Počasni bodo tozadevni ukazi pri našli jeanost.

Naj navedemo na tem mestu iz goriške pokrajine imena onih občin, ki so doslej že izgubile svojo samostojnost: Ajba, Avče, Bilje, Budanje, Drenčica, Erzelj, Gaberje, Goče, Godovič, Gojače, Idsko, Kamnje, Kobjeglava, Korbana, Kred, Ločnik, Ljubuški, Livček, Lokovec, Lože, Osek, Orzeljan, Podgora, Podkraj, Podraga, Prvačina, Ročinj, Sedlo, Skrilje, Slap, Solkan, Sovodnje, St. Peter, Strednj, Steverjan, Trenta, Tribuš, Trnovo,

Velike Žabije, Vogrsko, Vrabče, Vrhopolje, Vrtovin.

Vpostavitve novih zemljiških knjig na Dunaju.

Kot je znano, se lanske leto, 28. julija, ob prištiki nemirov, na Dunaju zgorile v juščni palači zemljiške knjige. Ker so se zemljiške knjige jele sedaj vnovič postavljati na podlagi raznih dokumentov, ki so se ohranili, javlja goriško dr. pravništvo, naj se za stvar pozanimajo do 30. aprila vsi oni, ki imajo pri tem kakšno intereso. Istotako so razstavljeni na ogled na goriškem sodišču vločki, vpisani v nove zemljiške knjige, ki si jih lahko ogleda vsakdo.

Težje za cepljenje murvinih dreves

Goriški kmetijski urad nam sporoča sledeče:

Dne 16. aprila, v ponedeljek, se začne na goriškem kmetijskem uradu teoretično-praktični tečaj za cepljenje murvinih dreves, katerega se lahko udeležijo vsi poljedelci, ki se za to zanimajo. Pouk se bo prišel ob 9. jutraj. Udeleženci, ki bodo imeli priložnost tudi praktično se poučiti o cepljenju v deželni drevesnici, so naprošeni, da prinesejo s seboj dobro cepilno britev.

50-odstotno znižanje vožnje za vojne invalide

Društvo vojnih pooblaščenecv sporoča, da je avtomobilsko društvo F. Ribl & Co. v Gorici dovolila članom društva pooblaščenecv in vojnim invalidom, ki spadajo najmanj v šesto penzijsko kategorijo, 50% znižanje vožnje na vseh njenih avtomobilskih progah.

Zopet rop?

Te dni prihaja zopet novica o roparskem napadu, katerega žrtve naj bi bil sedaj Jožef Trampuš, star 25 let, iz Kostanjevice. Ta se je pred dnevi zgubil pri orožnikih in Oprijemselu in jim je pripovedoval naslednje: Večer prej se je vrečal s precejšnjo svoto denarja domov. Okrog 22.30 pa so ga na cesti med Optajmselom in Kostanjevico, in sicer ravno na kraju, kjer je cesta zelo samotna in na obeh straneh obdana z gostim grmovjem, napadli trije osemiljni neznanec. Tiho, ne da bi bil kaj znil, ga je eden lopnil s palico po glavi, drugi pa mu je nastavil nož na srce. Toda rani ga ni. On se je sgrudil in tedaj so mu prebrskali žepa in mu pobrali 1350 lir, ves denar, ki ga je imel pri sebi.

Orožniki so na to pripovedovanje prišli stikati za roparji in skušali na lico mesta ugotoviti, kako se je izvršil zločin. Toda vse njihovo stikanje je bilo brezuspešno. Roparjev ni bilo nikjer. Končno se jim je zdelo, da vsa zgodba o tem roparskem napadu nekoliko šepa. Pripovedovanje in vedenje napadenega se jim je zdelo tudi malo čudno. Tako se je zgodilo, da so prišli do prepričanja, da si je Trampuš vso to dogodbo v svoji bujni domišljiji izmislil z namenom, da opraviči izgubo zgoraj navedene svote denarja, ki ga je bogve kje in čemu zapravil. In na podlagi tega suma so ga namanišli sodnijski oblasti, češ da jih je hotel le potegniti.

Zlomil si je levo roko

Zeleni križ je moral prepeljati v goriško mestno bolnišnico Leopolda Melinka, starega 36 let, iz Gorice, stanujočega v ul. Carducci. Melink je padel in si zlomil levo roko v zapetju. Zdraviti se bo moral 45 dni.

Kar se je igrala pred njegovo hišo
Oletha Silvija Vodopivec iz Dornberga se je z drugimi otroci igrala pred hišo nekakega Jožeta Skornjaka iz Dornberga. Otroci so bili nekoliko preglasi. Skornjak se je radi tega razjezil in jih je hotel spoditi. Pobral je kamen in ga zagnal med nje. Uroda je hotela, da je kamen zadell malo Vodopivčev, ki se bo radi tega morala več časa zdraviti.

Staržo je povozil

Na poti iz Dornberga v Rihemberk je Alojz Kavčič povozil s kolosom 73-letno Josipino Mozetič. Slednje se bo morala zdraviti 10 dni.

Čudna prigoda dveh gosdarjev

Gosdarja Alojz Božič, star 37 let, ter Stjepa Kumar, star 42 let, iz Dola, sta podirala v gozdu drvo. Ni-

sta pa opazila, da se je začela zemlja pod njima premikati in podstopiti. Že ju je skoraj na pol zasulo, ko sta ju zapazila dva tam v bližini se nahajajoča delavca, ki sta ju rešila gotove smrti.

KOBARID

Cigani

V moči med torkom in sredo so ukradli v vasi Svino cigani enega konja. Ko je opazil lastnik, da mu je izginil konj, je zbral več koračnikih fantov. Vsi so se udarili za sledom. Blizu vasi Poni so zasledovalci izsledili, kar so iskali. Niso se pa upali odvzeti zlikovcem, ki so bili vsakakor oboroženi, ukradenega konja. Steer je bil šel še prej eden obveščal orožnike v Kobarid. Ko so se zasledovalcem pridružil še drugi, so cigani uvideli, da je konj izgubljen, zato so ga pustili na mestu, sezni so pa zbežali. Toda obveščeni orožniki so bili tej ciganski sodnji takoj za petami in so jih tudi prišli in gnali v sapor. Pri tem se spominjamo, kako so se lanske in predlanske leto pojavljale tatvine konj. Povsod so bili cigani oni, ki so imeli konje. V nekaterih slučajih so prišli tatovi pravci v roke, v nekaterih so jo pa pravčasno odkurili. Treba bo otelet paziti in, kakor hitro se pojavijo cigani, zaķepati in, če le mogoče, tudi strážiti konjake hleve.

SEDOLO

Nov zvon.

Naša cerkev je imela do sedaj le dva zvona. Te dni pa smo si nabavili še tretjega. Dan blagoslovitve tega zvona — to je bilo na cvetno nedeljo — je bil za nas velik praznik. Dasi je bilo deževno vreme, se je cerkvena slovesnost prav lepo obnesla. Številni domačini in posetniki iz bližnjih vasi so prisostvovali blagoslovitvi. Zvon je blagoslovil kobarški dekan, ki je imel ob tej priložnosti tudi krasen govor. Vrh tega so mu pomagali pri slovesnosti še trije sosedni duhovniki in domači vikar. Zvonu je kumovalo šest domačinov. Zvon je bil krščen v čast sv. Jožefa, sv. Antona, sv. Frančiška in sv. Klari ter vsem svetnikom. Sedaj se bo iz lin našega zvonika razlegalo močnejše in ubranejšje zvonjenje, ki nas bo vabilo v cerkev in na delo!

Iz tržaške pokrajine

SKOPO.

Dne 2. aprila se je zaključil v Koprivi žamski kmetijski tečaj, ki ga je vodil kmetijski potovalni učitelj G. Kosovel iz Tomaja. Tečaj, ki je trajal 4 in pol meseca, je precej redno obiskovalo 7 mladeničev-kmetov iz Skopega in 9 iz Koprive. Pri končnem izpraševanju je bil prisoten tudi vodje sefanskega oddelka kmetijskega urada g. inž. Klavžar, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad doseženimi uspehi. Po končanem izpraševanju nam je g. inž. razkazal mnogo koristnih skopitvinskih slik iz živnozore in nam objubil, da se priredi v kratkem poučen izlet v Furkanijo za udeležence tečaja. Željmo, da bi se podoben tečaj otvoril tudi prihodnjo jesen in da bi besede našega vrlega g. učitelja, katerega se tem potom prijetno zahvaljujemo za prekoristne nauke, obrodile stoter sad. — Skopeljc.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Medved na postaji

Z vlakom z Dunaja se je pripeljal na budimpeštinski zapadni kolodvor več divjih sverin, name-njenih za predstave v cirkusu. Ko so se spravljale sveri iz železnikega voza v posebne kletke, se je pomotilo medvedu sbežati mimo kletke na kolodvor. Tu je najprej hotel gori in dol, toda navsode občuteno ga je s svojim krklom vnezmiralo. Ljudstvo je drlo okoli izhod, ki je bil pa preozek, zato je padlo več oseb na tla in so drugi stopali čez nje. Več žensk je izgubilo zavest. Ko je bila zverina radi hrupa in beganja ljudstva še precej razkačena, sta stopila iz vlaka gospod in gospe, približala se medvedu in ga s kratkim ukazom pognala v pripravljeno kletko. Ko je bil spoznal medved glas svojih krotiteljev, se

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena mati, tača, stara mati, sestra in teta, gospa

Marija vdova Sahar roj. Gerdol

danes jutraj v svetlovarski bolnici, po dolgi in mučali bolezni, preminila s sv. zakramenti, mirno v Gospodu preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v soboto, 7. t. m., ob 15.15 s spremstvom od ljudskega vrta (Caffè Firenze) v cerkev sv. Antona novaga.

TRST, dne 6. aprila 1928.

Alojz, sin, Melanija, nevesta, Melanija, vnukinja, sestre, brat in ostali sorodniki.

To velja kot direktno obvestilo.

Odli. popr. podjetje Nova tiskarna Corso V. E. III. 47

je takoj umrl in se dal brez truda voljno zapreti v kletko.

Podtiskani knježi otkok.

Sedaj pet in sedemdesetletni knez Sterczinski v Varšavi si je zaželel po smrti svoje žene pred dvema letoma ženskega bitja v svoji bližini. Hudo mu je bilo, da ni imel otrok. Pri tem se je spomnil, da je imel v mlajših letih razmerje s kmetičkim dekletom, ki je rodila deklico. Sedaj je hotel knez popraviti, kar je zamudil, kakej je dočeno dekle, a zaman. Vse zadelo je izročil nato privatnemu detektivu in mu objubil poleg plače, povrnjenih stroškov še 15.000 zlotov kot nagrado, če mu pripelje njegovo hčer. Detektiv se je lotil dela in po težavnem iskanju izsledil, da je hči v Vilni umrla v grozni bedi. Detektivu se je zdelo škoda, odgovoriti se lepi nagradi, zato je izvalil neko deklino iz vilnske javne hiše, povedal ji ves dogodek in jo pripravil do tega, da bo igrala ulogo knežne. Oče in dozdnevna hči sta se prisrčno poljubila, oče je obdal svojo hčero s vsemi možnimi udobnostmi in jo postavil kot dedinjo svojega velikega premoženja. Nekaj časa je dobro igrala nepravna hči ulogo knežne, toda življenje ji je postalo kmalu predolgočasno, smuknila je večkrat zvečer v graščino in se pozabavala po nočnih lokalih. Nekoč jo je dohitela nesreča. Policija je preiskala nočne lokale in vse udeleženke zaprla. Oče, ko je zvedel, kaj mu dela hči, je ostel hčer a vse očetovsko strogo. Toda ta mu ni molčala in je odkrila vso elepartjo. Knez je nato seveda Sonjo spodil od sebe. Kmalu je pa opazil, da je s Sonjo izgubil tudi 150.000 zlotov in rodbinskih nakit. Sedaj komaj je užaljen plenit naznanil vse zadeve policiji, ki išče begunko, a je ne more dobiti. Ugotovilo se je, da je zbežala skupno z detektivom, ki jo je bil pripravil radi nagrade v knežjo graščino.

Kdor zna, zna.

V prostorih Grand Hotela v Stockholmju je bila z drugimi podobami izstavljen tudi podoba Madone. Slika je predstavljala mlado Svedinjo v narodni noši z otrokom v naročju. Lastnik je zahteval za to sliko 2500 kron. Toda Madona ni mogla dobiti kupca. Nenadoma pa so prinesli listi vest, da je izginila slika Madone iz okvira, in da je doslej še neznani tat vtaknil v okvir brezpomembno kopijo. Policija je bila mrzlično na delu, da izslediti tatu, ki je ukradel izvirnik in ga nadomestil s kopijo, a ni imela vspeha. Čez nekaj dni se je izvirnik zopet pojavil. Prinisel ga je postrežek s pospremnim pismom: »Oprostite, da sem Vam povzročil toliko sitnosti radi slike. Vzel sem jo, da jo prerišem v miru doma. Postrežek je bil zaslišan, a on ni mogel dati točnih pojasnil. Gospod ga je bil najel na postaji, naročil mu nesti sliko v hotel in mu plačal zahtevano nagrado. Slika je bila nato čudovito hitro in drago prodana. Zdi se, da se je uprizorila tatvina le v reklamne namene.

Predno nakupite kakršnosibodi

POHIŠTVO

obiščite v lastnem interesu skladišča trvdke

ALESSANDRO LEVI MINZI

TRST - VIA RETTORI 1 - MALTANTON 7-13

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je nri predragi sin

STANKO FLAIS

dijak 7. realke

včeraj preminul v Ljubljani.

Pogreb se bo vršil v ponedeljek, dne 9. t. m., ob 14. uri.

SOCA, 6. aprila 1928.

Rodbina DR. FLAIS-OVA

MALI OGLASI

PREPROSTO dekle, vajeno vseh hišnih del in kuhanja se išče. Vizeppa 20.

Tiskarna Edinost v Trstu

reg. zadr. z om. poročstvom vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 24. aprila 1928. ob 20. uri v

prostorih tiskarne Edinosti v Trstu

z naslednjim dnevnim redom:

1. Predložitev letnih računov za l. 1927.
2. Predlogi in sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
3. Slučajnosti.

Načelnikstvo tiskarne Edinost v Trstu.

Pripomba: Ker je bil občni zbor, sklican na 6. t. m., nesklepčen, bo ta občni zbor sklepčen ob vsakem številu udeležencev.

Automobilna črta

Trst-Lokev-Divača-Senožeče

PODJETJE BRUNELLI

Odhodi s trga Oberdan.

Vozni red od 1. oktobra do 15. aprila.

Iz Trsta v Senožeče ob 16.15. Iz Bazovice ob 16.45. Iz Lokve ob 17.—, Iz Divače ob 17.10.

Iz Senožeče v Trst ob 7.30. Iz Divače ob 7.50. Iz Bazovice ob 8.15.

Listki za tja in nazaj: Trst-Divača in nazaj L. 13.—, Trst-Senožeče in nazaj L. 16.—

Zlatarna Aliberti Povh

Trst, Via Mazzini 46

kupuje krone po 137

Popravlja in prodaja zlatenino.

Dr. SARDOČ

ZOOZDRAVNIK

TRST

VIA S. LAZZARO 23, II.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Pajčevina

Roman v štirih delih
Is ruščine prevedel I. V.

Grof se je zdržnil in vzklonil. Pri prvem pogledu na Milko je spoznal, da je njegova tajna odkrita, in to spoznanje ga je razerdilo.

— Zatekel sem se semkaj, ker me boli glava in me mučijo kivi. Morda pa bi vi sami, Milica Jurjeva, želeli uživati ta skriti kotiček? Pravi jo, da srečna nevesta vedno išče samoto; če je tako, grem.

Milica se je nasmejala.

— Če ste tako prijazni, da hočete oditi s terase, tedaj rajši sedite, da se kaj pomeniva. V tem hipu nisem še nevesta, spati ne maram, v sprejemnici igrajo in pojo, torej se moreva pogovarjati.

Ko je videla, da grof še vedno stoji, je dostavila noredno:

— Sedite, Votan. Glavobol vas dela neprijaznega danes. Skoraj bi človek pomislil, da preiščujete o istrebljenju človeškega rodu.

Z močno voljo si je grof prizadeval udušiti vihar, ki mu je še vedno razsajal v duši, vendar pa je primaknil naslanjaj in sedel.

— Na uslugo sem vam, Milica Jurjeva, pa dajva se pogovarjati, če že tako želite, in je rekel s hladno vladnostjo in sedel. Kakšno anov si izbereva? Najprijetnejše za vas bo, če govoriva o vaši ženitvi s tistim idealnim možem, katerega ste mi omenili o priliki našega jahalnega izprehoda.

Milica je smejala z glavo.

— Vidim, da trdovratno vztrajate pri tej zadevi. Toda z vami se ni mogoče pretvarjati. Torej govoriva o mojem ženinu... Ali ni dober in takšen, da docela upravičuje moje nade?

Grof je zamisljeno in hladno pogledal.

— Ne, jaz sem mnenja, da bodočnost ne bo uredila ničesar nad. Tisti, o katerem govoriva, ima vse zunanje, nikakor pa nima notranjih vrtn, ki so neobhodno potrebne za takšno žensko, kakor ste vi. On je prenasiten življenja in vetrnjak, razen tega je še netimeren in površen; on ne bo znal ceniti vašega razuma in srca, vi pa ne boste mogli privezati nase človeka njegove vrste. Skrat-

ka, vaš zakon bo buren ali pa nasprotno, padete v zaničljivo in hladno ravnodušje.

Milica je zardela in ga premerila s sovražnim pogledom.

— Vi ste pravi medved, če si drznete povedati na glas tako mnenje, ki je tako pristransko glede knesa kakor tudi krivično zame. Ne vidim vzroka, zakaj bi jaz ne vzljubila dobrega in čednega moža, ki me obožuje že več kot dve leti. Poleg tega pa sem jaz tako samozavestna, da mislim, da nisem tako grda, slabotna in nesposobna pokoriti si njegovo arce, in nikakor nisem mnenja, da se bova v zakonu ohladila drug na drugemu.

Preko Berenklavovega obličja je šinil izraz, ki ga je popolnoma izdal.

— Ne da Bog, da bi me napadeno razumel! Seveda, vi ste izvrstna ženska, Milica Jurjeva, lepa kakor pesnikove sanje, čiste duše in neizkušena! Toda ta svojstva po mojem mnenju še ne zadostujejo, da bi navezala nase arce takega človeka, kakor je knez. Spočetka se bo kajpak opazila s srečo, ki ga je doletela; toda prvo navdušenje se v njem kmalu poleže, ker bo za vašo duševno lepoto popolnoma ravnodušen, in katekatihi ko teka vam ga bo odvzela. In vi se boste kmalu naveličali malovredneža, s katerim ste svezali

svojo usodo. Razočarani, boste strogo sodili slabosti in hudobije svojega moža. Močno in stalno se morete vi navezati samo na človeka, ki ga boste spoštovali in ki vas bo znal podvreči svoji volji.

— Kaj šel Zasovražila bi človeka, ki bi se drznil ponizati me.

— Kakšno ponizanje je to, če vas mož prisili, da ga cenite in spoštujete, in če ta mož pokaže ženi, da jo ljubi za vse življenje, da je njen najboljši prijatelj in pokrovitelj, in je ne smatra za igračo trenutnih muh. Jaz sem celo o tem uverjen, da če bi vi spočetka tudi zasovražili človeka, ki bi vas navdval, končno bi ga tem bolj vzljubili. V človeškem srcu se skriva mnogo podobnih ugank.